

Tēze. Par kooperatīvās sabiedrības biedra statusa atjaunošanu.

**Latvijas Republikas Augstākās tiesas
Senāta
2003.gada 8.oktobra**

LĒMUMS

lietā Nr. SKC – 437

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētājs senators Z. Gencs

senatore R. Saulīte,

senators I. Šepteris,

piedaloties zvērinātām advokātēm I. Dukai un S. Eimanei,

2003. gada 8. oktobrī izskatīja atklātā tiesas sēdē Z.E. blakus sūdzību par Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2003. gada 17. jūnija lēmumu, ar kuru atstāts negrozīts Rīgas Kurzemes rajona tiesas 2003. gada 10. aprīļa lēmums par tiesvedības izbeigšanu Z.E. prasības lietā pret dzīvokļu īpašnieku kooperatīvo sabiedrību “Zolitūde” par valdes un pilnvaroto sapulces lēmumu atzīšanu par nelikumīgiem un viņas atjaunošanu par kooperatīvās sabiedrības biedru.

Noklausījies senatora Z. Genca ziņojumu, Z. E. pārstāves zvērinātas advokātes I. Dukas paskaidrojumus, kura lūdz sūdzību apmierināt, un DzĪKS “Zolitūde” pārstāves zvērinātas advokātes S. Eimanes iebildumus, Senāts

k o n s t a t ē j a

Z.E. griezusies tiesā ar prasību pret dzīvokļu īpašnieku kooperatīvo sabiedrību “Zolitūde” , lūgdama atcelt valdes 2000. gada 3. maija un 2000. gada 9. oktobra lēmumus un pilnvaroto sapulces 2000. gada 11. novembra lēmumu par viņas izslēgšanu no kooperatīva un uzlikt par pienākumu kooperatīvam reģistrēt viņu par biedru ar visām kooperatīvās sabiedrības biedra tiesībām.

Ar Rīgas Kurzemes rajona tiesas 2003. gada 10. aprīļa lēmumu tiesvedība šajā civillietā ir izbeigta, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 223. panta 1. punktu, 224., 225. pantu un Kooperatīvo sabiedrību likuma 23. panta otro daļu. Lēmumā norādīts, ka pilnvaroto sapulces lēmums par izslēgšanu ir galīgs, tāpēc Z.E. prasība nav pakļauta tiesai.

Arī Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija, izskatot Z.E. blakus sūdzību, ar 2003. gada 17. jūnija lēmumu atzinusi, ka prasība nav pakļauta tiesai.

Blakus sūdzībā Z.E. pilnvarotā pārstāve lūdz atcelt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2003. gada 4. jūnija lēmumu, norādīdama, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma pirmā panta pirmo daļu katrai personai ir tiesības uz savu aizskarto vai apstrīdēto civilo tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizsardzību tiesā. Tiesa nav ņēmusi vērā arī Satversmes 92. pantu, ka ikviens var aizstāvēt savas tiesības un likumiskās intereses taisnīgā tiesā. Neviena tiesību norma vai juridiskās personas statūti nevar ierobežot personas tiesības vērsties tiesā.

Tiesa nav ņēmusi vērā arī Rīgas tiesas apgabala prokuratūras un Latvijas Republikas Tieslietu ministrijas Tiesu departamenta atzinumu, ka prasītājam ir visas tiesības griezties tiesā savu aizskarto tiesību un interešu aizstāvībai.

Senāts atzīst, ka Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas lēmums ir atceļams.

Civillietu tiesas kolēģijas lēmums, ar kuru atstāts negrozīts Rīgas Kurzemes rajona tiesas lēmums par tiesvedības izbeigšanu prasības lietā par DzĪKS "Zolitūde" valdes un pilnvaroto sapulces lēmumu, ar kuriem Z.E. izslēgta no kooperatīvās sabiedrības biedriem, atcelšanu un Z.E. atjaunošanu DzĪKS "Zolitūde", neatbilst Latvijas Republikas Satversmes 92. panta noteikumiem, ka ikviens var aizstāvēt savas tiesības un likumiskās intereses taisnīgā tiesā. Tam atbilst arī Civilprocesa likuma 1. panta un 127. panta pirmās daļas noteikumi. Šie noteikumi uzliek tiesām pienākumu izskatīt prasības par fizisko personu civilajām tiesībām Civilprocesa likumā paredzētajā kārtībā. 1998. gada 5. februāra Kooperatīvo sabiedrību likuma 23. panta otrā daļa nevar būt pretrunā ar norādīto Latvijas Republikas Satversmes 92. pantu. Šī likuma 23. pantu nevar tulkot sašaurināti, atzīstot, ka tikai kooperatīvās sabiedrības biedru kopsapulce ir galīgā un nepārsūdzamā instance to tiesisko attiecību jautājumos, kas rodas starp sabiedrību un tās dalībniekiem. Likums regulē tiesiskās attiecības kooperatīvajā sabiedrībā, tomēr to nevar attiecināt uz kooperatīva dalībnieku procesuālajām tiesībām vispārējā prasības kārtībā griezties tiesā.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 448. panta 2. punktu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts

n o l ē m a

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2003. gada 17. jūnija lēmumu atcelt un lietu nosūtīt jaunai izskatīšanai pēc būtības Kurzemes rajona tiesai.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs senators

Z. Gencs

Senators

I.Šepteris

Senatore

R. Saulīte